

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Evaluatie 'Afleiden Ecologische Doelen'

Eddy Lammens
RWS Waterdienst

Afleiden doelen

- En toen waren er referentiemaatlatten
- En God zei: ga heen en leid uw doelen af

Waarom worden doelen afgeleid?

- Als het waterlichaam zo sterk veranderd is, dat de goede ecologische toestand (GET) kan niet meer worden behaald, dan moeten doelen afgeleid worden die rekening houden met die sterk veranderde toestand
- Als de goede ecologische toestand wel gehaald kan worden (voor fytoplankton is dit vaak het geval) is dat niet nodig

Hoe worden doelen afgeleid?

1. Koninklijke methode, dwz direct afleiden van de referentiemaatlat: het effect van de sterk veranderde toestand wordt afgetrokken en het effect van de mitigerende maatregelen erbij opgeteld.
2. De Praagmatische methode: de huidige toestand wordt gescoord en de mitigerende maatregelen worden daarbij opgeteld
3. Hiervoor zijn de handreiking MEP-GEP gemaakt, defaults MEP-GEP, defaults Sloten-Kanalen, Arcadis methode, en anders
4. De waterbeheerder was vrij om zijn doelen af te leiden.

De vrijheid van afleiden

- Een belangrijk punt in de afleiding van de ecologische doelen was dat de waterbeheerder weliswaar de vrijheid had om zelf deze doelen af te leiden, maar de methode om die doelen af te leiden was niet eenduidig, niet helder en verre van volledig. Met name de omzetting van maatregelen in ecologisch effect was eigenlijk niet mogelijk
- Dat dit ten koste is gegaan van de uniformiteit is dus niet verwonderlijk.

Door de mand gevallen

- Er was niet alleen een vrijheid van afleiden maar vrijheid werd ook genomen om de huidige ecologische toestand te interpreteren (naar willekeur).
- In bijna 50% van de gevallen is niet de (echte) waarde van de QBWat score van de huidige ecologische toestand gebruikt , maar een aangepaste, waarschijnlijk omdat de maatlatscore in die gevallen niet acceptabel was in de ogen van de waterbeheerder.
- Het vertrouwen in maatlat was gering, en daarom nam men de vrijheid om 'eigen' maatlat te kiezen
- de afleiding van GEP en MEP werd extra bemoeilijkt door de omrekening van maatregel naar ecologisch effect.
- Hoe realistisch zijn de GEP waarden en is nog enig verband met de maatregelen?

Wat is het mogelijke vervolg van de evaluatie?

- De maatlatten worden verbeterd zodat berekende scores geloofwaardiger worden en een beter uitgangspunt bieden voor het berekenen van het GEP.
- Er is behoefte aan een meer uniforme manier van afleiden van het GEP (transparant en reproduceerbaar).
- Alle scores zullen door deze aanpassingen veranderen en alle GEP's moeten opnieuw berekend worden.
- Daarvoor is het noodzakelijk dat maatregelen in ecologische effecten omgezet kunnen worden
- Een nieuwe handleiding moet gemaakt worden, die de afleiding mogelijk modelmatig berekent. Dit zal de uniformiteit ten goede komen. Mogelijk dat de verkenner hier een rol in kan spelen. Een nieuwe handreiking MEP/GEP ligt niet voor de hand

Waarom niet een landelijke afleiding?

- Net zoals er default maatlatten voor sloten en kanalen, kunnen die ook gemaakt worden voor de overige categorieën, die sterk veranderd zijn
- Het GEP wordt daarmee direct geïndiceerd en kan door finetuning aan het watertype aangepast worden
- De score goed is herkenbaar
- De koppeling met de referentiemaatlat kan behouden blijven
- De omrekening van maatregelen is minder ingewikkeld

Conclusie

- *Gezien de onoverzichtelijke en niet reproduceerbare wijze van afleiden van ecologische doelen is het gewenst een heldere en uniforme manier van afleiden (handleiding?) te maken voor de sterk veranderde watertypes. Een Praagmatische aanpak ligt dan voor de hand, maar de omrekening van maatregelen moet slimmer aangepakt worden*
- *Het alternatief is dat voor alle watertypen de sterk veranderde toestand omgezet wordt naar default maatlatten per watertype, min of meer vergelijkbaar met de default maatlatten voor Sloten&Kanalen. Hierin zijn GEP en MEP al verwerkt. Ook hier zijn maatregelen een bottleneck. Dit is een Koninklijke aanpak.*